

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Türkische Texte mit französischer Übersetzung - Cod. St. Märgen 1

[Straßburg?], [um 1720]

Caput quartum

[urn:nbn:de:bsz:31-161021](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-161021)

perativi li, dativi, aut pro, propter, & le prafixum epitheto, ut *ان محمّد كذاب* in *muhammedün le kezzebün*, certè Mahomet est mendax, & prafixum verbo, ut *لي نظر* *lejazuru*, aspicit, & *ان محمّد لضلّ و اضلّ كثيرين* in *muhammedün le zelle we ezelle kesirine*, sanè Mahomet deceptus est, & decepit multos. Porro *اليات* *eljäätü*, Litera *ي* *je*, quæ varia obeunt munia, adeoque varia sortiuntur nomina, ut invenies in Lexico, Litera *ي*

Conjunctiones Persicæ sunt *و* *we*, & *وü*, & *ac*, *arque*, *هم* *hem*, & *arque*, *tum*, *نيز* *niz*, etiam, *يا* *jā*, aut, vel, *ليكن* *likin*, *ليك* *lik*, sed, verum, tamen, *بلکه* *belki*, *بل* *bel*, sed, immò verò, *هرچه* *egerci*, *هرچه* *gerci*, *بالکه* *bāānki*, etfi, quavis, *هر چند* *her cend*, *هر چند که* *her cend ki*, quantumvis, quanquam, *تا* *emmā*, *ليکن* *likin*, tamen, veruntamen, *اگر* *eger*, *گر* *ger*, *ار* *er*, si, *وگر* *weger*, *و* *wer*, & si, *ورند* *werne*, *مگر* *meger*, nisi, præterquam, *جز* *giüz*, præter, *بجز* *begiüz*, præterquam, *بنابرین* *bināberin*, quocirca, itaque, *پس* *pes*, ergo, igitur, itaque, *که* *ki*, quia, quòd, ut, *زیرا* *zirā*, *زیرا که* *zirāki*, quia, nam, *از آنجا که* *ez āngjā ki*, ideo quia, eo quòd, *چونکه* *ciünki*, quandoquidem, cum, *تا که* *tāki*, ut, adhoc ut, *که* *ki* autem sæpe redundat tam in Persicis, quàm in Turcicis.

CAPUT QUARTUM

De Interjectione.

Interjectiones Turcicæ & Persicæ sunt

Dolentis *اھ* *ah* *r. p.* *ah*, heu, hei.

Timentis & commiserantis *های های* *haj haj*, vah, proh!

Ejulantis *ایواه* *ejwāb*, vah, proh! *مدد* *meded*! *دریغ* *dirjgh*, *دریغ* *dirjghā*, *حیف* *heif*, *حیف* *heifā*, *په ند یازق* *peh ne jazük*! *یازق اولسون* *jazükler olsun*, heu, proh dolor!

Comminantis *وای* *waj*, *وای باشکه* *waj basun-e*, *وای سکا* *waj san-a*, اولسون *olsun*, vx, vz tibi.

Admirantis *با* *ba*! *په* *pöh*, *په ند کوزل* *pöh ne güzel*! *الله اکبر* *bārekallāh*! *بارک الله* *bārekallāh*, *الله اکبر* *allāh ekber*, *سبحان الله* *subhānallāh*, *هیهای* *hej hāj*, *به* *be*, *الله* *allāh*, *الله* *allāh*! O quàm bellè! Deum immortalem!

Exclamantis & opem implorantis *بره* *bre*, *هی* *hej*, *هو* *hu*, *مدد* *meded*, *الله* *mededallāh*, heus, proh Deum!

Negantis *با* *ba*, non.

Irridentis *ما* *ma*, *الا* *ala*, en tibi.

Compescantis *بھی صغن* *behejsākyn*, *گوزی اچ* *göziün-y ac*, *زهار* *zinhār*, cave tibi.

Propellentis homines *صوله* *sawula*, viam dato, *auffgeschaut/auff die Seit/الارغه* *alargha olün-*, ex Italico, *alla larga*, Idem: animalia propellentis, *هایده* *hajde*, *hajda*.

Abigentis & detestantis *هایده* *hajde*, *فی کدر* *figider*, apage.

Silentium imponentis *سوس* *sus*, *سوسا* *susa*, *سوس اول* *sus ol*, st, file.

Adventante Principe ad reverentiam & recessum commonentis *کش* *kis*.

Laudantis & approbantis *آفرین* *āferin*, *آفرین سکا* *āferin san-a*, *مرحبا* *merhābā*, &c. ut in Adverbiis.

Vocantis *یا* *ja*, *ای* *ej*, *ی* *ij*, *هی* *hej*, *بھی* *behej*, *بره* *bre*, ò, heus.

Interjectiones Arabibus dicuntur *الاصوات* *el-awātü*, voces, ut sunt *آه* *āh*, suspirantis, *اھ* *ah*, dolentis, *اف* *af*, *ؤف* *üf*, &c. fastidientis. Quoniam verò particulas vocandi adscribere solemus Interjectionibus, de earum hinc constructione nonnihil est dicendum. Sunt ergo *یا* *ja*, ò, heus, quæ est communissima ad omnes vocationes, *ایا* *ejā*, *هیای* *hejā*, ò, ò heus! ad vocandum longè diffitum, vel mente captum, vel ad excitandum somno-

